

Како је створен мађарски народ

У крајеве у којима сада станују, Мађари су дошли између 860 – 870. пос. Христа. Грчки и латински писци, који говоре о њима, приказују их као дивље пљачкаше. Мађарски историчари кажу то исто. Према Јулију Паулеру (нав. дело стр. 3.) Мађарима из доба пре примања хришћанства „најомиљенија и главна забава су били ратови односно пљачкашки упади у земље суседних земљорадничких народа, да би само дошли до што већег плена и да би заробили што више људи“. На својим брзим коњима они су вршили изненадне препаде у мањим одредима на мирна насеља, палећи и пљачкајући, заробљавајући и убијајући оне који су им давали отпор, да би се после извршења препада исто тако брзо изгубили како су се и појавили. Прво су напали, опљачкали и подјармили србска племена која су већ имала своје домове и била стално настањена у Панонској равници, па су затим предузели пљачкашке походе у немачке, талијанске, византијске па чак и франачке покрајине. Марцали пише да су 898 – 899. у два маха опљачкали Верону и околину јој у северној Италији; напали су и на саму Венецију и опустошили њену околину. 901. упали су у Баварску, где су све опљачкали, спалили и поубијали, али где су и први пут били поражени од стране Немаца. Идуће године опустошили су долину Драве и Муре.

Опат из Сен. Галена вели за њих да „не опраштају ни оцу ни мајци“, да „кољу децу пред очима родитеља“, да је од њих „земља опустошена“ и „да се бели од костију поубијаних и покланих“. (Нав. Марцалиево дело стр. 147.) А према признању самог Марцалија (нав. дело стр. 168.) ондашњи културни свет унео је у своје молитве речи: „Боже спаси нас од стрела Мађара„

Реконструкција изгледа јурте (покретне куће) какву су користили Мађари (Угри) у 9. веку

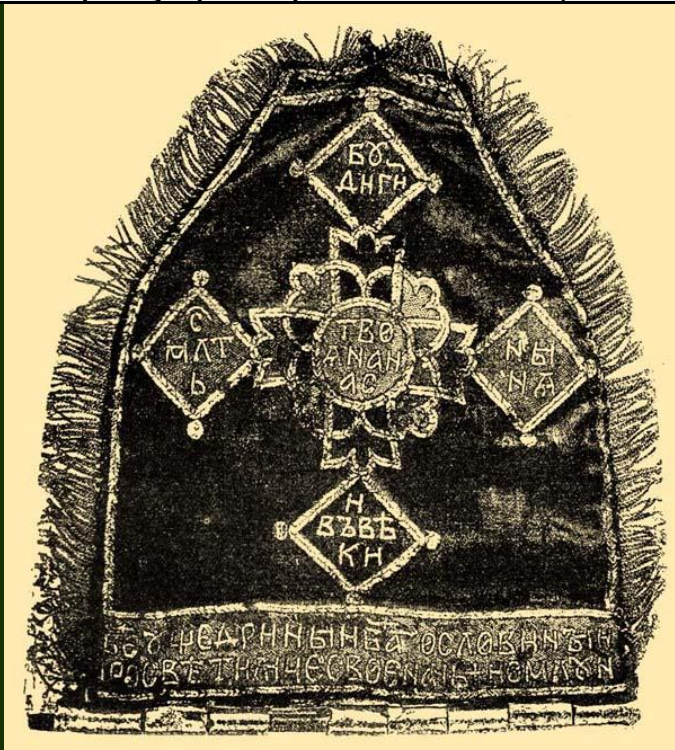

Овим пљачкашким походима Мађара учињен је крај тек шездесетих година **X. века**, када су се Мађари, после претрпљених страховитих пораза у Немачкој, Италији и на Балкану, **исцрпљени и крајње проређени, смирили**. „Некадашње вере у сигурну победу није више било. Морали су увидети да свет за њих постаје све ужи. Увидели су да немачке и талијанске покрајине брани све више огромна и непоколебива кула западно-римске империје. Искусили су, да је грчка империја поново постала страховито јака...“ (Марцали, нав. дело стр. 198.). Као номадским племенима, којима је, поред пљачкашких похода, лов био једино занимање, Мађарима је требало дуго времена да се привикну на земљорадњу и остале привредне позиве, који означају виши ступањ културе. Обрађивање земље они су примили од староседеоца Срба, који су се не само, дакле, налазили на вишем културном ступњу, него су према Мађарима **чинили и већину становништва** у земљама у којима су се настанили.

То, улепшавајући, признаје и Балог (нав. дело стр. 31-32.) кад вели да су Мађари „осећајући у себи позив војничког и политичког народа“ само војевали и заповедали, док су земљу обрађивали само староседеоци Срби, који су као народ сачињавали већину. Услед тих и таквих расних особина претила им је опасност да се сасвим изгубе, јер су били притиснути са једне стране римском – са друге стране византиском империјом. Прелаз у хришћанство дао им је подлогу, којом је створен каснији и садашњи мађарски народ. Мађаре су првобитно сачињавали ратници са својим породицама, који су, када нису ратовали, проводили своје време у лову и спремању за будућа војевања. Земљорадњом и осталим привредним пословима бавили су се Срби, које су приликом свог доласка подјармили. Павле Балог (дело стр. 31.) каже: „Земљу су првобитно само староседеоци Срби култивисали. У првим вековима није могло бити мађарског варошког живота“. (Дело стр. 32.): „Мађар је осећао у себи позив војничког и политичког народа“. „Мађари су само војевали и заповедали, док су Срби радили, сачињавајући већину као народ“. Види се из овога, као и из осталих доказа, да су Мађари већ у почетку искоришћавали Словене у крајњој мери и у сваком погледу. Када су примили хришћанство, признавајући надмоћ и власт римске царевине, још им се више указала прилика, да Словене подјарме и искористе у своје виталне интересе. Када су, услед притиска културног света, били онемогућени за даљња пљачкања и када им је претила опасност да ће их сасвим нестати, добили су, путем хришћанства, од потлачених Словена нову крв, која им је донела препорођај. Насилним асимилирањем успело им је да повећају свој број тако, да су на тај начин и постигли своју садашњу бројност. Најбоље доказује, колико их је пропало у ратовању и пљачкању у првом веку и како их је мало било када су примили хришћанство, што су бројили свега око 20-30.000 породица. Фракнои и Салаи кажу, да је после прелаза у хришћанство број њихових насеобина према Славенским био апсолутно незнатан. Тек у XIII. веку постају нешто бројнији, али се по називима насеобина види, да су пореклом словенске. У овом веку се Славени спомињу у мађарској историји већ као Словаци, Срби, Хрвати, и Словенци, а поред њих, и са њима заједно, и Румуни и Немци. Како је мало Мађара било још и у XV. веку доказује Хунфалви, који пише (дело стр. 412.) „У прашком, чешком музеју има веома много чешких докумената Краља Матије. На немачком језику издато је још више, али не познајемо ни један његов документ на мађарском језику. То карактерише доба Краља Матије у погледу народности. Чешки и Немачки документи су требали: Краљ Матија је дакле издавао такве; мађарски документи нису требали: „Краљ Матија није дакле ни издавао такве (тј. мађарске).

Балог каже (дело стр. 3.) „У средњевековној Мађарској место народног језика заузимао је латински језик“; (дело стр. 32.) „Као да ова држава није шестотина година ни била отаџбина Мађара“; (дело стр. 32.) „Није нам остала ни једна мађарска реч са уста наших народних краљева (Арпадоваца)“. Др. Дезидер Чанки каже, да је број мађарских градова и села у XV. веку био незнатан према осталим народностима. У почетку XVI. века, непосредно пред окупацијом Мађарске од стране Турака, веома је мален број Мађара и у народу и у јавном животу Мађарске. Мађарски краљеви, да би попунили број у ратовима изгинулих и одржали војску, били су приморани давати земље, племства и привилегије и осталим народима. Наиме све до укидања кметства, 1848. године само онај је могао бити државни, политички и војни фактор, који је био племић, или привилегован, слободан грађанин. Тако су се, за неколико векова, готово сасвим изгубиле оне мађарске породице, које потичу из мађарске расе, а њихово место су заузимали преставници Срба, Чехословака, Немаца и Румуна, који ће касније сачињавати такозвани високи мађарски сталеж. То је онај сталеж мађарских магната, који је дао мађарској све државне, политичке и војничке функционере све до укидања кметства и сталешких привилегија, који је једном речи сачињавао и значео државу у доба феудализма.

Тирилични вез на глави првог угарског краља Szent István-a (Светог Стефана) из 11. века

Фотографију капе- капуљаче Иштвана, односно **Св. Стефана**, првог краља „Угорја“, објавио је др Чобор Бела (Czobor Bela, 1852-1904) у књизи „MAGYARORSZÁG TÖRTÉNETI EMLÉKEI AZ 1896. ÉVI EZREDEVES ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁSON“, **доступну у целини на мрежи на линку**

<http://mek.niif.hu/00900/00941/html/doc/c100756.htm>

http://hu.wikipedia.org/wiki/Czobor_B%C3%A9la

Фотографија предње и стражње стране капе Вајка Арпада, **покрштеног Стефана/Иштвана** **доступна је на овој страни Белине књиге, преко линка**

<http://mek.niif.hu/00900/00941/html/doc/c200763.htm>

...

Иван Нађ је написао дело: „Породице Мађарске са грбовима и генеолошким таблицама“ у тринаест књига и на 6553 страна. Дело је штампано од 1857. год. до 1868. године и садржава имена породица, које су играле улогу у мађарској историји, породица, које су дале све државне, политичке и војничке функционере пре укидања кметства 1848. године.

У овом делу има око 12.000 породичних имена, од којих је Срба око 2.000, чехословачких, пољских и руских око 4.000, немачких око 2.000, румунских око 3.000, а једва хиљаду износе таква имена, о којима се зна, или се барем да слутити, да су мађарска.

Иван Нађ је нарочито пазио на то, да истакне дела оних породица и оних људи, који су имали у рукама судбину Мађарске. Види се по именима, која се највише помињу у мађарској историји, да једва има међу њима таквих, која су чисто мађарска.

**Део из публикације Лазара Стипића “Истина о Мађарима”
(по мађарским подацима)**

СИБИЊАНИН ЈАНКО (САБИЊАНИН, СРБИЊАНИН)

Оригинално име му је било Јањош Хуњади (Хунуади Јános), или **Иван Корвин (Иоаннес Цорвинус)**, и био је најпознатији хришћански витез, који се прославио у борбама против Турака, у 15. веку.

У домаћој традицији он је у XVII веку претворен у сина Стефана Високог (деспота Лазаревића). Имао је по истим веровањима сестру Јану или Рудул, која је била мајка славонског бана „Секуле“, који се стварно звао „Јанош Секељ“ (погинуо на другом Косовском боју 1448. године).

Јанков отац се звао Војко или Вук, и први католик је у породици био, спомињући се под та два имена 1409. и 1414. године. Први познати члан његове породице је његов отац и Јаношов деда, Срба (1409. године).

Био је једна од водећих личности у великој борби против Турске у 15. веку, постао је и симбол борбе против Турака.

Предводио је више успешних крсташких експедиција, потукавши Османлије 1441. код Београда, 1442. код Сибиња и исте године код Гвоздених врата у Трансилванији (Ердељ), али је 1448. претрпео пораз на Косову, кад су му Турци готово уништили војску.

Српска народна умотворина „Касно Јанко на Косово стиже“ далеко порекло има у овом догађају. Године 1454. мађарске и српске трупе под његовом командом до ногу су потукле Турке код Крушевца. Разбио је и турску опсаду Београда 1456. али се потом разболео од куге и умро у Земуну.

Изворна пјесма о Сибињанин Јанку, стара преко 500 година, откривена је прије двадесетак година. Срби који су побјегли у Италију, славе Сибињанин Јанка (Хунаду Јаноша).

Филип Де Диверсис, талијански писац, који је живио у Дубровнику између 1440. и 1450., спомиње нарикаче, а у Италији је у малом мјесту Доја дел Коле 1. маја 1497. године група из тамошње Српске колоније пред напуљском краљицом Изабелом дел Балц, која је била на пролазу за Напуљ, пјевала једну српску народну пјесму:

„ Орао се вијаше над градом Смедеревом
Нитко не ћаше с њима говорити
Него Јанко војвода говораше из тамнице:
„Молим ти се, орле сиђи мало ниже
Да с тобом проговорим: Богом те брате јимају
Пођи до смедеревске господе да с ‘моле
Славному деспоту да м ‘отпусти из тамнице смедеревске
И ако ми Бог поможе и славни деспот пусти,
Из смедеревске тамнице, ја те ћу напитати
Црвене крвце турецки, бијелога тијела Витешког.“

Ову бугарштицу, везану за Смедерево и српског деспота Ђорђа Бранковића, забиљежио је у изворном облику талијански пјесник Рогер ди Пациенца, па је она тако и дошла до нас, штампана у оквиру једног његовог спева. Свети Стефан, први краљ Мађарске, Србин, кога су Мађари прекрстили у Сзент Ишван (он је светац и у православној и у католичкој цркви. По њему Мађари често преводе име Стефан у Ишван)

Србин Косутић кога прекрстили у Косутх, по коме главни трг у Будимпешти носи назив Косут тер (Косут трг)

http://www.rastko.org.yu/knjizevnost...ok_usmena.html

http://jelesnapok.oszk.hu/prod/SZERK.../hunyadi_3.jpg